

469: Taliban Heyetinin Görüşmeleri Hakkında

Tarık Ebu Abdullah

26 Şub, 2020

<https://ilimvecihat.com>

SORU

Selamun aleykum ve rahmetullah. Hocam bu sorunun cevaplanması benim için çok önem arz ediyor ve kafamı çok karıştırıyor. Bu nedenle ilim ehlinin ağzından çıkacak sözlere ihtiyaç duymaktayım. İnşAllah cevapsız bırakmazsınız. Hocam talibanın barış görüşmeleri ya da başka bir görüşmelerde olan haber kanalına olan röportajını izledim. Bu röportajda Taliban sözcüsü Afganistan topraklarının terörist gruplar tarafından kullanılıp kendileriyle sıkı dostluk ilişkileri olan ülkelere zarar verilmesine izin verilmeyeceği vaadleri veriliyor. Bu konuşma içinde Rusyanın sıkı dostluk ilişkimiz olan komşu ülkelerdendir diyor. Biliyoruz ki kafirleri dost edinmek küfürdür. Bazı kesimler Talibanın tamamını tekfir ediyor ve El kaidenin Talibana biadlı olduğu için kâfir olduğunu biadını bozmak gerektiğini savunuyor. Bu düşünceyi savunanlar görünüşte haklılar. Ayrıca bu düşünceyi yayıyorlar birçok kişiyi Kaide'den uzaklaştırmayı amaçlıyorlar ve etkili de olduğunu müşahade ettim. İnşAllah bunu tafsilatlı şekilde anlatırsanız hem ben mutmain olurum hemde akıllarını karıştırdıkları sevdiğim kişileri uyarmış olurum biiznillah. Allahu alem. Rabbim sizlerden razı olsun ve ilminizi amellerinizi arttırsın sizlerden kabul etsin.

Selamun aleykum hocam Talibanın sözcüsünün konuşması video olarak elimde mevcut isterseniz atabilirim. Bir ilim ehli ya da hocadan cevap alabilmek için videoyu silmiyorum. Video idrak medya tarafından yayınlandı ve video içeriğine Şeyh Enver el Evlaki ve Şeyh Usamenin 'grupları kişileri hüsnü zan ve taassup ayırımına dikkat çeken' ve 'molla bradley' konulu konuşmaları eklenmiş. Allah rızası için bu soruma yanıt verin! Daha önce de bir iki defa başka sorular sordum ve cevap alamadım. Bu soru benim için daha çok önem arz ediyor. Hem kafamı karıştırıyor hemde yeni insanların etkilenip kaymaları ve Taliban ve Kaideyi hepten tekfir etmeleri beni endişelendiriyor. Bu tekfiri savunup yayanların karşısına bir cevap gelmemiş olması da kendilerine acziyetimizmiş gibi görünüyor. Ben inşAllah güzel bir niyet taşıyorum ve Rabbimin beni bir an önce ulaştırmasını niyaz ediyorum. Kendilerini her zaman itici ve içinde bagilerin çok olduğu kişilere meyletmek istemiyorum.

CEVAP

Ve aleykumusselamu ve rahmetullahi ve beraketuhu. Hamd Allah'a mahsustur.

Âmin. Rabbim cümlemizden razı olsun ve amellerimizi kabul buyursun, kabul

buyurması için lazım gelenlere hidayet etsin. Âmin.

Muhterem kardeşim, bahsettiğin videoyu izledim ve bu kişilerin ne kadar zalim ve cahil olduklarını tekrar müşahade ettim. Evet! Taliban heyetinin görüşmelerinde kullandıkları bazı lafızlar ve tabirler yanıltıcıdır. Ama böyle ihtimalli şeylerle tekfir etmek, hatta bütün bir cemaati tekfir etmek ve bununla da yetinememek ve onlara biatlı oldukları için bir cemaati daha tekfir etmek, onarla beraber cihad etmekten men etmek, bilakis onlara karşı savaşılmaya çağırarak... Bu bidat ehlinin yoludur. Bu azgınlığın ve cahilliğin yoludur.

Sorunda bu kişilerin (*yani videoyu sahiplerin*) sapıklığını tafsilatlı izah etmemi istiyorsun. Bu talebine bu yazıda icabet etmem mümkün değildir. Bu cevabı çok fazla uzatır. Ama muhtasar bir şekilde izaha işaret etmeye çalışacağım inşallah.

Bundan evvel şunu da söylemek isterim. Taliban hareketini bu azgınlara karşı savunurken hatasız olduklarını da söylemiyoruz. Bilakis hem itikaden ve menhecen ve hem de siyaseten tenkit ettiğim tarafları vardır. Ancak bu eksikler ve yanlışlar onları Müslüman kardeşlerimiz olarak sevmekten ve onları dava arkadaşları olarak desteklemekten men etmez.

Batıl batıldır... Her zaman... Her yerde... Ve her kimden sadır olursa olsun. Ancak batılı inkâr etmemek ne kadar batılsa, hakka batıl karıştığı zaman hakkın tümünü batıl görmek de o kadar batıldır. Bundan ancak hakka esastan münakız olan batıl hariç tutulur.

Zamanın geçmesi ve ümmetin nebevi sünnetten uzaklaşmasıyla maalesef İslam ümmetine istikamete muhalif batıl görüşler ve davranışlar girmiştir. İnsanlar bunları bir fayda, bir maslahat veya vaktinde zorunlu görmüşlerdir. Dinin aslını muhafaza ettikleri sürece ve aslen nebevi sünnet üzere oldukları sürece hiçbir İslam âlimi bu kişileri ve fırkaları tekfir etmemiştir. Sözlerinde ve davranışlarında bir tevil veya hata yönü varsa buna muhakkak itibar etmişlerdir ve her birine sünnetten saptıkları oranda muamele etmişlerdir.

Özellikle Müslümanların acizlik zamanlarında sünnete ittibaları zayıf olanlar veya hakikaten çaresiz olanlar aslen doğru olmayan, şeran makbul olmayan davranışlarda bir fayda ve bir maslahat zannetmişlerdir. Özellikle zamanımızda işletilen acizlik fikhî dâhilinde bu cinsten davranışlara çok şahit oluyoruz. Bu hususta özellikle lafızların mana ihtimallerinden veya şeri siyasette düşmüş olan ihtilafların oluşturduğu genişlikten veya maslahatu'l-mursele delilinden istifade edildiğini görüyoruz. Bu istidlallerin kimisi doğru, kimisi mercuh kimisi ise yanlış ve batıl oluyor. Ama genelde niçin böyle bir

içtihatta bulunduklarını anlayabiliyoruz... Acizlik. İşte Müslümanların emiri, Raşit halife Ali (*radıyallahu anhu*). İmanıyla, takvasıyla, ilmiyle ve sünnete ittibasıyla zamanında yeryüzünde dolaşan en üstün insan olmasına rağmen Osman (*radıyallahu anhu*)’nun katillerine karşı harekete geçememiştir. Bilakis ordusunda bulunmalarına göz yumma mecburiyetinde kalmıştır. Onu bundan ötürü tenkit eden Talha, Zubeyr ve başka sahabe (*radıyallahu anhu*) da şöyle demiştir: *“Ey kardeşlerim! Sizin bildiğinizi ben bilmiyorum değilim. Fakat ne yapayım. Biz onlara sahip değiliz. Onlar bize sahiptirler. İşte köleleriniz ve bedevileriniz de onlarla ayaklandılar ve onlara katıldılar. Sizin aranızdalar ve yaptıkları işleri yapıyorlar. Pekâlâ, siz yapmak istediğiniz iş için kendinizde bir kudret görüyor musunuz?”* Onlar *“Hayır”* deyince Ali (*radıyallahu anhu*) *“Vallahi ben de ancak sizin düşündüğünüz gibi düşünüyorum”* dedi.[\[1\]](#)

Evet! Maalesef acizlik insana aslen razı olmadığı ve yapmak istemediği şeyleri yaptırabiliyor. Bunu aslında en çok bu videonun sahipleri itiraf etmeleri gerekir ama azgınlıkları onları her doğrudan men ediyor. Osmanlı devletinin ilgasından sonra İslam ümmeti Irak-Şam İslam Devleti’nden daha kudretli bir İslam emirliği görmemiştir. Buna rağmen topraklarını ve halkını koruyamamıştır. Çünkü acizdi ve ümmetin desteğine ve civar ülkelerle iyi ilişkilere muhtaçtı. Ama bunu azgınlığından ötürü kabul etmedi ve Müslümanlar dâhil olmak üzere bütün dünyaya karşı savaş açtı. Hâlbuki Rasûlullah (*sallallahu aleyhi vesellem*) de civar halklarla antlaşmalar yapmıştır. Hudeybiye sulhunda Kureyş müşrikleri ve Kureyşe bağlı olan Arap kabilelerle on yıllık bir sulh yaptı. Böylece bu taraftan gelecek olan tehlikeyi kapattı ve kendisini Yahudilere, Romalılara ve Kureyş’le müttefik olmayan müşrik Arap kabilelere karşı savaşmaya verebildi. Aynı zamanda sulh hali etkili bir İslam davetini de mümkün kıldı.

Ama bunlar (*yani Devle cemaati*) kibirlendiler, azdılar ve bütün dünyayı dize getirebileceklerini zannettiler. Saptılar ve zulmettiler. Sonunda da herkesin gördüğü zillate düştüler. Haddini bilmeyenin hakkı zillettir.

Kâfirler hali hazırda dünyada bizden daha güçlüler. Bunu itiraf etme mecburiyetindeyiz. Gerçek olan vaka budur.

Bizim onlara üstünlüğümüz kalb gücündedir. Ama maalesef her samimi müslümanın itiraf edeceği gibi kalplerimiz hastadır ve bu hasta kalpler kâfirlerin kana susamış vahşetine karşı yeterli güçlü değildir.

Pekâlâ, ne yapacağız? ... Sabredeceğiz, sebat edeceğiz. Allah’a kulluk için yaratılmış olduğumuzu unutmayacağız. İmanın yollarını yürüyeceğiz. Sadece Allah (*azze ve celle*)’den yardım dileneceğiz, Ona tevekkül edeceğiz, O’na

itimat edeceğiz. Sevgide, korkuda, ümitte, şükürde, sabırda, zikirde, yönelişte ve muhtaçlıkta O'nu birleyeceğiz. Onu tazim edeceğiz, O'nu iclâl edeceğiz. O'na karşı hüsnü zannımızı asla kaybetmeyeceğiz. Onun hizbinde olmaktan asla vazgeçmeyeceğiz ve var gücümüzle O'nun dinini yeryüzüne hâkim kılmak için cuhdedeceğiz. Evet! Bizim gayemiz ve hedefimiz yeryüzüne İslam şeriatını hâkim kılmaktır. Ve Allah'ın izniyle kılacağız. Ancak... Bu hedefe ulaşmanın şartları ve sebepleri vardır. Bu şartlar ve sebepler ne kadar gerçekleşirse ve ne vasıfta gerçekleşirse o kadar ve o vasıfta hedefe ulaşırız. İmam İbni Kayyim (rahimehullah) şöyle der: **"Allah'ı Teâla *İman etmişseniz mutlaka siz en üstünsünüzdür*" buyurmaktadır. Kul sahip olduğu iman derecesi nispetinde üstün olur. Allah'ı Teâla *İzzet, Allah'ındır, Rasûlü'nündür ve mü'minlerindir*" buyurmaktadır. Kişi iman ve hakikatlerine sahip olduğu oranda izzet sahibi olur. İzzet ve üstünlükten nasibi yoksa ilim, amel, zahir ve batın olarak yitirdiği iman hakikatleri sebebiyledir. Allah kulunu imanı oranında korur. Allah'ı Teâlâ şöyle buyurur: *"Şüphesiz Allah iman edenleri korur."* Kulun savunması az olursa, imanının azlığındandır. Allah'ı Teâlâ'nın, mümin için yeterli olması da, o müminin iman derecesine göredir. Allah'ı Teâlâ şöyle buyurur: *"Ey Nebi, Allah sana da, sana tabi olan muminlere de yeter."* Yani Allah'ı Teâlâ sana da, sana tabi olan mü'min'lere de kâfidir. Onlara kâfi olması, Rasûlüne tabi olmaları ve itaat etmeleri hasebindedir. İmanda ne kadar eksiklik olursa, Allah'ı Teâlâ'nın kişi için yeterli olması da o kadar az olur. Bilindiği gibi Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaat mezhebine göre iman artar ve eksilir. Allah'ı Teâlâ'nın kuluna velayeti de kulun imanı ile orantılıdır. Allah'ı Teâlâ **"Allah müminlerin velisidir"** ve yine **"Allah iman edenlerin velisidir"** buyurmaktadır. Allah'ı Teâlâ'nın özel beraberliği de iman ehli içindir. Şöyle buyurur: **"Şüphesiz Allah muminler ile beraberdir."** İman az ve zayıf olursa, Allah'ı Teâlâ'nın, kula velayeti ve onunla özel beraberliği de imandan nasibi kadar az ve zayıf olur. Yardım etmesi ve tam destek vermesi de ancak tam iman sahipleri içindir. Allah'ı Teâlâ şöyle buyurur: **"Şüphesiz Rasûllerimize ve iman edenlere, hem dünya hayatında, hem şahitlerin şahitlik edecekleri günde yardım ederiz."** Başka bir ayette ise şöyle buyurur: **"Nihayet biz iman edenleri, düşmanlarına karşı destekledik. Böylece üstün geldiler."** İmanı az olanın, yardım ve destekten nasibi de az olur. Dolayısıyla, kulun şahsına veya malına bir musibet gelirse veya düşmana karşı mağlup olursa, bu onun vacibi terk etmesi veya haramı işlemesi sebebi ile meydana gelen günahları nedeniyledir. Bu ise imanının eksikliğindendir."**[\[2\]](#)

Muhterem kardeşim, dediğim gibi hali hazırda kâfirler dünya sebepleri yönünden bizden daha güçlüler. Her nerede güçlensek ve yönetmeye başlasak, yine de dünyalık güç itibarıyla onlardan daha zayıfız. Bu

garipsenecek bir durum değildir. Nitekim Osmanlı Devleti'nin sukutundan sonra umumen dünya hâkimiyetini ele geçirmişlerdir. Her yerde kendi siyasi, iktisadi ve hatta kültürel sistemlerini hâkim kılmışlardır. Özellikle zamanımızda küresel hâkimiyetleri fevkalade yayılmıştır. Bütün ülkeler bir şekliyle uluslar arası ilişkilere hapsedilmiştir. Çok devletli ama tek merkezli bir dünya modeli inşa etmişlerdir. Artık bundan sonraki aşamaya geçip tek dünya devletini kurmaya başladılar bile.

Bu bağlamda şöyle bir gerçeği kabul etme mecburiyetindeyiz: Her ne kadar bir yerde devlet, yani yönetim sahibi olsak da yine de yakın veya uzak civar ülkelerle İslam şeriatının tayin ettiği ve tahdid ettiği ölçülerde ilişkilerimiz olma mecburiyetindedir. Bu hem dünya üzerinde dağılmış olan değişik güç ve zenginlikte olan devletlerin birbirlerine muhtaç oldukları için doğal olarak zorunludur ve hem de içinde bulunduğumuz zayıflık halinden ötürü bizim için hususen zorunludur. İster Taliban gibi akidede Maturidi ve amelde Hanefi ol, ister olma. Allah (azze ve celle)'nin izni ve yardımıyla selefi bir devlet ikame ettiğimizde elbette yakın ve uzak civar ülkelerle ilişkileri olma mecburiyetinde olacaktır. Zamanımızın vakası bundan başkasına kabil değildir. Zaten hakikat bundan başkası olmuş olsaydı İslam şeriatı devlet siyasetine ve kâfir ülkelerle ilişkilere itibar etmezdi ve bu ilişkilerin ölçülerini konu etmezdi.

Ancak şurası önemlidir: Bu mevzu nazil meselelerle doludur. Dolayısıyla çok ihtilaflar düşecektir. Elbette her ihtilaf makbul değildir ve her ihtilafa müsamaha edilmez. Ama yapılan içtihad muteber ve umumen ehlişünnet uleması indinde makbul istinbat kaidelerine dayanıyorsa o zaman içtihadında ya isabet etmiştir ve makbuldür veya hata yapmıştır ve merduttur. En azından muhalife göre. Ama bundan ötürü tefsik veya tebdi veya tekfir etmek aşırılık ve bidattir.

Şimdi. Taliban heyetinin bu görüşmelerdeki sözlerine gelince işte bu türden içtihattır. Evet, bana göre isabetli değil ve hatadır. Ama tekfirlerini gerektirecek küfür de değildir.

Kullandıkları sözlerin ve ifadelerin hepsi ihtimallidir. Bu bahiste Ehli Sünnet'in usulü isim ortaklığın zorunlu olarak mana ortaklığını gerektirmemesidir. Belli ki bunu bilerek yapıyorlar. Zannettikleri bazı maslahatlara bu şekilde ulaşmaya çalışıyorlar. Bu maslahat mıdır değil midir? Veya bu maslahata ulaşmanın sahîh yolu budur mudur değil midir? Bunlar tartışılabilir. Ama Ehli Sünnet'e göre ihtimalle beraber tekfir bidattir ve haramdır.

Her dilde sarîh lafızlar vardır ve kinaye, ihtimalli lafızlar vardır. Sarîh lafızlar mutekellimin kastını açık tabir ederken, kinaye lafızlar böyle değildir.

Dolayısıyla İslam şeriatı kinaye lafızlarda mutekellimin kastına itibar eder. İster itikatta ister ibadette veya muamalatla olsun. Dinin her meselesinde itibar eder.

Mesela İmam el-Buhari (*rahimehullah*)'ın Cabir (*radiyallahu anhu*)'dan rivayet ettiği Yahudi Kab ibnu'l-Eşref'in öldürülmesinde Muhammed bin Mesleme (*radiyallahu anhu*) ibnu'l-Eşref'in güvenini kazanabilmek için Rasûlullah (*sallallahu aleyhi vesellem*)'i kast ederek “*Şu adam bizden sadaka istedi. O bizi gerçekten ağır yükün altına soktu. Senden birkaç şey ödünç almak için geldim*” demiştir. Bunun üzerine ibnu'l-Eşref ona “*vallahi o sizin sıkıntınızı daha da artıracaktır*” dedi. Ve Muhammed bin Mesleme (*radiyallahu anhu*) “*Bir kere ona uymuş bulunduk. Onu hemen terk etmek istemiyoruz. Onun işi nereye varacak görmek istiyoruz. Biz şimdilik senin bize bir iki deve yükü ödünç vermeni istemekteyiz*” demiştir.

Veya ibnu Hişam (*rahimehullah*)'ın ibnu İshak'tan rivayet ettiğine göre en-Necaşi halkı kendisinden şüphe duymaya başladığında bir kâğıdın üzerine “*Şahitlik ederim ki tek hak mabud Allah'tır ve Muhammed onun kulu ve Rasûlüdür. Ve yine şahitlik ederim ki Meryem oğlu İsa Allah'ın kulu ve Rasûlüdür. O Meryeme ilka ettiği kelimesi ve ruhudur*” yazmıştır ve elbisenin altına, sağ göğsünün üzerine koymuştur ve halkının önüne çıkıp “*Nedir sizin haliniz?*” diye sormuştur. Halkı “*Sen dinimizi terk ettin ve İsa'nın kul olduğunu inandın*” deyince “*Peki siz ne diyorsunuz?*” demiştir. Halkı “*İsa Allah'ın oğludur*” deyince en-Necaşi sağ elini elbisenin altında saklı olan yazdığı kâğıdın üzerine koyup “*Şahitlik ederim ki İsa bundan başkası değildir*” demiştir. Halkı onun İsa'nın Allah'ın oğlu olduğunu ikrar ettiğini anlamıştı. Hâlbuki o yazdığı sözleri kast etmişti. En-Necaşi'nin vefat haberi gelince Rasûlullah (*sallallahu aleyhi vesellem*) sahabelerini de çağırarak namazını kıldırıştır.

Veya İmam el-Buhari (*rahimehullah*)'ın ibni Ömer (*radiyallahu anhu*)'dan rivayet ettiği hadiste Halid bin Velid (*radiyallahu anhu*) beni Cezime'ye karşı savaşa gönderildiğinde, onlar İslam'a girdiklerini صَبَّأْنَا صَبَّأْنَا (*sabe'ne sabe'ne*) diyerek dile getirmişlerdi. Çünkü İslam'a girdiklerini nasıl ifade edeceklerini bilmiyorlardı. Sadece Kureyşin Müslüman olan için صَبَّأَ (*sabee, yani dininden çıktı ve yeni bir dine girdi*) dediklerini biliyorlardı. Onlarda sabe'ne dediler ama Halid (*radiyallahu anhu*) onların kasıtlarını anlamadı, çoğunu kılıçtan geçirdi ve kalanları esir aldı. Bunun haberi Rasûlullah (*sallallahu aleyhi vesellem*)'e geldiğinde ellerini semaya açıp “**Halid'in yaptıklarından Sana sığınırım**” demiştir, Halid (*radiyallahu anhu*)'nun aldığı esirleri serbest bırakmıştır ve ölümlerin diyetini ödemiştir. Ama bununla beraber Halid (*radiyallahu anhu*)'yu cezalandırmamıştır ve onu ordu komutanlığından

almamıştır.

Bu bahiste çok misal vardır. Bunlar sadece birkaçı. Hepsinde görüyorsun ki söylenilen veya yapılan ihtimalli olduğu için Şari söz veya fiil sahibinin kastına itibar etmiştir.

Taliban heyetinin sözleri de böyledir. Şer'i siyaset yapıyoruz zannıyla bazı lafızların mana genişliklerinden istifade ederek kendilerince maslahat zannettikleri bazı neticelere ulaşmaya çalışıyorlar. Bu maslahatlardan bazıları gerçekten maslahattır ve izledikleri yolda da doğrudur. Bazıları gerçekten maslahattır ve izledikleri yol zorunludur. Bazıları gerçekten maslahattır ama izledikleri yol yanlıştır. Ve bazıları maslahat değildir ve izledikleri yolda yanlıştır.

Allah'u A'lem.

[1] Tarihu't-Taberi, 2/702. Daru'l-Kutubi'l-İlmiyye, 1.baskı h.1407

[2] İğasetu'l-Lehfân, 2/181,182